

Construirea trebuie reasezată în România

arh. Șerban Țigănaș, președintele Ordinului Arhitecților din România

Reprezentanții asociațiilor și patronatelor care au semnat protocolul de colaborare din 23 iulie.

Asociațiile profesionale și patronatele din sectorul construcțiilor au decis să colaboreze pentru a schimba în bine cadrul în care se desfășoară activitățile din acest domeniu în România. Construcțiile sunt o parte fundamentală din economia unei țări. Ele constituie un dublu indicator al dezvoltării, pentru că atunci când există creștere economică, aceasta se reflectă în dinamica din construcții și a nivelului de civilizație, care se poate citi după calitatea pe care o arată construcțiile. Între puțin, dar foarte bine și mult, dar fără calitate există atât mult și

bine, cât și puțin și prost. Care dintre acestea caracterizează sectorul construirii din România? Dacă ne referim la cantitate, volum sau cifră totală de afaceri și dacă ne comparăm cu alte țări europene și raportăm această dimensiune la numărul de locuitori, vom constata o poziționare sub medie. Dacă ne referim la calitate, la cultura construirii, tot comparativ cu contextul continental, rezultatele nu sunt bune deloc. Dacă totuși dorim să ne comparăm cu noi înșine, ca să vedem cum progresăm, apare paradoxala constatare că în urmă cu câteva decenii se construia în general mai bine, chiar dacă nu erau disponibile

tehnologiile contemporane și computerele nu își făcuseră încă apariția pe scară largă în concepție și execuție. Am pornit de la aceste premise pentru a explica faptul că există o energie importantă a firmelor și a profesioniștilor din construcții din țara noastră în direcția unor schimbări profunde și benefice ale cadrului în care se desfășoară activitățile din construcții. Sectorul este dezvoltat atât vertical, cât și orizontal, având rădăcini locale și actori globali. El cuprinde combinații felurite de asocieri și colaborări între firmele autohtone mici, medii sau mari și producătorii de materiale și sisteme din toată lumea, fie că aceștia își realizează produsele la noi, în apropiere sau oriunde altundeva. Toată lumea dorește schimbări, de

la cei mici la cei mari, de la cei din sectorul privat la cei din cel public și mai ales guvernării, adică cei care observă dinamica, cifrele și se întreabă de ce absorbția de fonduri europene, care au o componentă importantă de construcții, a fost dezastruoasă, de ce au eșuat în așa de mare măsură contractele semnate și, mai ales, ce e de făcut pentru a preveni și corecta fenomenele nefaste? În istoria recentă au fost foarte puține momente în care întreg cadrul construirii a fost discutat în profunzime, în scopul de a îl ameliora. Un astfel de moment, motivat însă de o tentativă de control politic direct de la vârful guvernului, a fost în urmă cu aproape zece ani, prin inițiativa puterii de atunci de a trece instituția Inspecției de Stat în

■ Oare după ce criterii vor judeca entitățile achizitoare dacă ofertanții au asigurări corespunzătoare sau nu pentru lucrările de care sunt interesați ?

■ **Va fi dificil de satisfăcut noua cerință de verificare a proiectelor din punct de vedere al sustenabilității atât timp cât lipsesc specialiștii atestați să evalueze sustenabilitatea proiectelor, iar timpul pentru a-i forma este foarte scurt.**

Construcții în subordinea directă a primului ministru și de a realiza "Codul construcțiilor", un pachet legislativ revizuit profund.

Deși bună ca intenție, prin dorința de revizuire, inițiativa codului a fost dezastruoasă ca mod de structurare, cu multe excese și omisiuni care au revoltat o bună parte a celor care lucrează în construcții, în proiectare sau execuție.

Din aceste motive promovarea codului a eșuat și s-a continuat cu politica ajustărilor mărunte dar frecvente ale legilor și normelor existente.

Acest mod de lucru a dus pe termen lung la pierderea coerenței pachetului de legi, la instabilitatea sistemului și la o multitudine de interpretări diferite ale aceluiași prevederi, aplicate de administrații sau servicii deconcentrate.

Iată că în 2015 guvernul încearcă să reacționeze la situația nemulțumitoare a achizițiilor din construcții, pe care am comentat-o cu diferite prilejuri și în paginile Arenei Construcțiilor și propune modificarea Legii 10, a calității construcțiilor, fără a se consulta cu majoritatea asociațiilor profesionale diferite din domeniu și îndrăznesc să afirm, fără a putea aprecia consecințele unei astfel de modificări.

Mai mult, a lipsit o comparație aprofundată cu sistemele aplicate de statele care ar putea servi de model cu sectorul construcțiilor, față de care ceea ce se practică în România ca pachet de legi prezintă diferențe care merită discutate.

Noua formă a legii a introdus câteva idei valoroase în sine, dar superficial descrise și fără o cale de aprofundare pe care o dau în anumite situații eventualele norme metodologice aferente.

Mă refer la responsabilitatea celor implicați în construcții, care nu este nouă, ea existând dintotdeauna, dar care este acum condiționată de acoperirea cu asigurări profesionale, o procedură firească, dar total nedetaliată, așa că mă

întreb dacă de luna viitoare se vor mai putea face contracte de lucrări publice și după ce criterii vor judeca entitățile achizitoare dacă ofertanții au asigurări corespunzătoare sau nu pentru lucrările de care sunt interesați.

În altă ordine de idei a fost introdusă o cerință nouă de verificare a proiectelor din punct de vedere al sustenabilității, pe care nu știu cine o va evalua, specialiștii atestați lipsind iar termenul pentru a fi formați fiind mult prea scurt. Nu intenționez, însă, să discut despre această lege și despre efectele posibile din conexiunile cu celelalte texte normative, dar menționez că ea a aruncat în aer întregul sector care, la invitația Ordinului Arhitecților din România a convenit prin liderii principalelor asociații profesionale și patronale să se asocieze în vederea discutării serioase a subiectelor legate de cadrul construirii.

Astfel, după mai multe rânduri de discuții, următoarele organizații au semnat un protocol de asociere: Asociația Inginerilor de Instalații din România, Asociația Inginerilor Constructori Proiectanți de Structuri, Asociația Română a Inginerilor Consultanți, Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România, Asociația Română a

Antreprenorilor de Construcții, Federația Patronatelor Societăților din Construcții, Federația Patronală din Industria Materialelor de Construcții - PATROMAT, Patronatul din Industria Cimentului și a altor Produse Minerale pentru Construcții din România - CIROM și bineînțeles Ordinul Arhitecților din România.

Evenimentul, pe care îl calific ca istoric, a fost oficializat la Casa Ion Mincu din București, sediul Ordinului Arhitecților, în data de 23 iulie a acestui an.

Parteneriatul este deschis și altor organizații care împărtășesc obiectivele fixate și doresc să se alăture. Îmbunătățirea cadrului legislativ este unul dintre aceste obiective, dialogul și colaborarea reală cu MDRAP și cu alte ministere și autorități fiind mijlocul principal avut în vedere.

Promovarea și dezvoltarea conceptului de calitate în construcții este un alt obiectiv major adoptat, alături de promovarea certificării tehnice profesionale și a colaborării pentru unele forme de pregătire profesională continuă.

Ca prime acțiuni, această asociere a început dialogul pe tema cadrului conținut al documentațiilor din anumite faze ale proiectării, prevederi cunoscute ca HG 28, un document pentru care Ordinul Arhitecților a făcut sesizări și propuneri anterioare referitoare mai ales la ceea ce s-a instituit ca fiind conținutul și exigențele

Studiului de Fezabilitate, pentru investiții în construcții.

În acest moment suntem preocupați de pachetul legislativ destinat achizițiilor publice, aflat în faza de consultare publică, o componentă esențială pentru contractarea investițiilor, dar de la care au pornit în trecut o serie întreagă de eșecuri și chiar fenomene colaterale, precum nesfârșitele contestații ale mai tuturor procedurilor de achiziții, atribuirile pe prețul cel mai mic care au condus la blocaje prin imposibilitatea realizării contractelor, licitații pentru care s-au fixat criterii de eligibilitate inaccesibile firmelor sau grupărilor de firme românești din cauza specificului pieței locale, predate astfel firmelor străine fără posibilități de a fi concurate și altele.

Eu mulțumesc și pe această cale celor care s-au asociat pentru mai bine în sectorul construcțiilor în România și solicit guvernanților, dar mai ales funcționarilor publici din zona de reglementare tehnică, să beneficieze de această platformă pregătită special pentru a colabora. Nu văd posibil niciun progres real în România, nu numai în construcții, dacă sectorul public nu va reuși să dialogheze cu cel privat la un alt nivel, alocând mult mai multe resurse în acest sens și rezistând mult mai bine unor presiuni politice facționale, care reprezintă interese de grup și nu generale. ■

